

PÄÄTÖKSIÄ TARVITAAN PIAN. SUOMEN KESTÄVYYS- POLKUJEN ON KULJETTAVA SAMAAAN SUUNTAAN.

Tässä julkaisussa esitetään suosituksia ja ratkaisuja kestävyyspolitiikan edistämiseen pandemian jälkihoidossa. Hiilineutraaliuteen, sisävesien ja meren hyvään tilaan ja luontokadon pysäyttämiseen tähtäviä toimia, jotka tukevat myös muita tavoitteita, on edistettävä ripeästi.

Hallitusohjelmassa on asetettu kestävä kehityksen mukaisia tavoitteita, joista tulee pitää kiinni pandemian jälkihoidon aikana. Elvytyspaketille budjetoitua 2,3 mrd euroa kannattaa käyttää siten, että se tukisi myös kiireellistä toimintaa vaativia kestävyystavoitteita. Linjaamalla sekä jälkihoito että toiminta kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti voidaan samalla

- ✓ varmistaa nopea palautuminen kriisistä,
- ✓ edistää oikeudenmukaista siirtymää kohti kestävä kehitystä,
- ✓ ratkaista yhteistoiminnallisesti edessä olevia haasteita ja
- ✓ parantaa sopeutumisvalmiutta ja edellytyksiä vastata myös tulevaisuudessa esiin nouseviin ääritilanteisiin.

NYT

enemmän kuin koskaan Suomessa tarvitaan kykyä vastata käynnissä olevien ja tulevien murrosten vaikutuksiin. Koronavirus on sysännyt yhteiskunnat poikkeustilaan, jossa tuotannon ja kulutuksen käytännöt ovat järkkyneet ja rakenteet osin murtuneet. Rutiinien rikkoutuminen ja yhteiskunnan eheyttäminen antavat hyvän mahdollisuuden rakentaa uusia nykyistä kestävämpiä käytäntöjä.

- Suomen hallituksen tavoitteina on, että vesien ja meren hyvä tila saavutetaan vuoteen 2027 mennessä, hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä ja luontokato pysäytetään. Huolimatta edistysaskelista useilla toimialoilla, näiden tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu nykyisillä toimenpiteillä ja ohjaukskeinoilla.
- Korjausliikkeillä on kiire, sillä näiden tavoitteiden saavuttaminen tulee ajan myötä hankalammaksi ja kalliimmaksi. Tämä johtuu kyseisten ympäristöongelmien ja ratkaisumahdollisuuksien monimutkaisuudesta.
- Yhteiskunnan kannalta kriittisten infrastruktuurien ja järjestelmien, kuten ruuantuotannon ja liikenne- ja energiajärjestelmien, on muututtava radikaalisti, nopeasti ja hallitusti, jotta kestävyyskriisejä voidaan selättää.

Esittelemme tässä julkaisussa askelia, jotka ohjaavat kestävyyspolkuja eri tavoitteiden osalta samaan suuntaan edistäen samalla taloudellisen tehokkuuden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden periaatteen toteutumista. Lisäksi esitämme ratkaisumalleja kestävyyspolkujen toteuttamiseksi hallintaa kehittämällä.

Askeleet kohti kestävyystavoitteita

NYKYISTEN TOIMENPITEIDEN RAJALLISUUS

Nykyinen metsien käyttö Suomessa ei tue ilmastonmuutoksen nopeaa hillintää eikä turvaa monimuotoisuutta. Nykyiset metsätalouden ohjaustoimenpiteet (KEMERA) eivät edistä suometsien ilmastokestävää käyttöä ja ne ovat monimuotoisuudelle ja vesistöille jopa haitallisia. Ympäristötavoitteisiin keskittyvä rahoitusosuus on liian pieni, jotta sillä olisi ohjausvaikutusta.

Luontokatoa ei ole saatu pysäytettyä metsissä huolimatta jo tehdyistä toimenpiteistä. Hallitusohjelmaan kirjatut hiilineutraalius- ja monimuotoisuustavoitteet eivät ole riittäviä, jotta niillä voitaisiin ohjata metsien kestävä käyttöä.

Turvelpeltojen raivaaminen aiheuttaa ilmasto- ja vesistöjä sekä heikentää suoluonnon monimuotoisuutta. Turvelpeltoja on raivattu lisää vaikka maatalousmaata on enemmän kuin maataloustuotantoon tarvitaan. Metsäoijittujen soiden kunnostusohjelma ylläpitää ojituksen haitallisia ympäristövaikutuksia.

Kotieläintuotannon ja kasvinviljelyn eriytyminen ja kotieläinten lannan synnyn alueellinen keskittyminen voi johtaa helposti siihen, että lantaa levitetään pelloille yli kasvien vaatiman ravinnetarpeen sekä uusien peltojen raivaamiseen lannanlevitysalan lisäämiseksi.

Vesiviljelyn kasvua tavoitellaan lisäämällä verkkoallaskasvatusta, mikä luo lisäpainetta rannikko- ja merivesien hyvän tilan tavoitteiden saavuttamiselle.

Vesivoimaan merkittävältä osin perustuva uusiutuvan energian tuotanto heikentää virtavesien ekologista tilaa. Erityisesti pienvesivoima (alle 1MW) aiheuttaa suhteettomia ekologisia ja yhteiskunnallisia haittoja voimataloushyötyyn nähden.

Tyydyttävässä tai sitä huonommassa tilassa olevien rannikkoalueitten ja vesimuodostumien tilan paraneminen hyvään tilaan on hidasta. Kaikkien meri- ja sisävesien hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2027 mennessä on siten epätodennäköistä. Aiemmat vesienhoito- ja toimenpidesuunnitelmat ovat olleet ohjausvaikutukseltaan heikkoja. Ne eivät ole tarjonneet hallintoviranomaisille ja kaupallisille toimijoille riittävää tietopohjaa toiminnan ohjaamiseen, suunnitteluun ja luvitukseen.

Kävely ja pyöräily eivät ole lisääntyneet ja niiden oletettu kasvu on riittämätöntä valtakunnallisesti asetettuihin tavoitteisiin ja toivottuihin ilmasto vaikutuksiin nähden.

VÄLITTÖMÄSTI TARVITTAVAT TOIMET

Metsätalouden tukien (KEMERA) uudistaminen: ympäristölle haitallisista tuista, kuten tuesta kunnostusohjelmille suometsissä, luovuttava; metsien puuston ja soiden maaperän hiilivarastojen säilyttäminen ja metsien monimuotoisuusarvojen säilyttäminen tukien edellytyksiksi.

Monimuotoisuuden ja ilmaston kannalta tärkeimmät metsäkohteet tunnistettava ja niiden pysyvyys varmistettava.

Maatalouden uuden ohjelmakauden tukijärjestelmän (2022-2030) uudistaminen: turvelpeltojen jättäminen pois viljelystä tultava maanomistajalle harkitseminen arvoiseksi vaihtoehdoksi (kosteikot, metsitys); viljelyyn jääville turvelloille nykyistä tehokkaampia päästövähennyskeinoja; kosteikkoviljely vaihtoehdoksi turvekasvualustaa korvaavaan tuotantoon.

Kotieläinten lannan kestävä hyödyntämistä edistettävä. Intensiivisen kotieläintalouden alueilla tarvitaan investointeja prosessointiin, jonka avulla lannasta saadaan poistettua vettä, ravinteet erotettua eri jakeisiin sekä lannan energiasisältö otettua talteen.

Vesienhoidon toimenpiteiden tehostamiseksi seurantaan ja vaikutusten arviointiin tulee ohjata enemmän julkisia varoja tai velvoittaa toiminnanharjoittajat oman etunsa nimissä siihen. Vesien tilasta ja sen luontaisesta vaihtelusta sekä seurantatiedon ja ennusteiden tarkkuudesta muodostettava realistinen käsitys.

Varovaisuusperiaatteen ja Weser-tapauksen tulkinnot vesipuidedirektiivistä ja vesienhoitolaista johtuvan veloitteen osalta tulee täsmentää ja läpivalaista oikeudellisella tutkimuksella.

Kalatalousveloitteet lisättävä vesivoimaloiden ns. nollalupiin. Kartoitetaan potentiaalisimmat jokivesistöt pienvesivoimasta luopumiseen.

Kannusteita sähkövasteisten polkupyörien hankintaan lisättävä, jotta osa automaatoista voidaan siirtää pyöräilyyn.

Elinkaariarviointiin perustuva voimakkaampi CO₂-päästöjen mukainen veroprogressio henkilöautoille otettava käyttöön.

Liikennehankkeiden vaikutusten arviointiin otettava terveysvaikutukset mukaan.

LÄHIVUOSINA TARVITTAVAT TOIMET

Monimuotoisuus- ja ilmastotavoitteet otettava mukaan maankäytön suunnitteluun ja kehitettävä neuvottelu- ja korvausjärjestelmiä suunnittelun tueksi.

Jatkuvapeitteiseen metsänhoitoon siirryttävä turvemaidella, joilla päätehakkuu ja kunnostusohjelma johtavat ilmastopäästöjen ja vesistökuormituksen kasvuun.

Kannustimia vapaaehtoiseen monimuotoisuuden suojeluun ja hiilinielujen sekä -varastojen säilyttämiseen metsissä lisättävä (esim. hiilensidontakorvauksen lisääminen METSO-kohteille).

Heikkotuottoiset suot ennallistettava tai jätettävä palautumaan vesitalouden ja suolajiston elinolosuhteiden palauttamiseksi.

Maatalouden tukijärjestelmää korjattava, jos se osoittautuu tehottomaksi ja toimet riittämättömiksi.

Fosforilannoituksen enimmäismäärille asetettava rajat esimerkiksi nitraattiasetuksessa.

Liikennebiokaasun kysyntää ja lannan prosessoinnin lopputuotteena syntyvien kierrätysravinteiden markkinoiden syntyä edistettävä.

Vesienhoidossa sovellettava sopeutuvaa seuranta- ja hallintamallia.

Pienvesivoimasta (alle 1MW) luopumista tuettava potentiaalisimmissa jokivesistöissä.

Kaupunkiympäristöä muokattava kävelyä ja pyöräilyä suosivaksi ottamalla autoliikenteeltä tilaa kestäville kulkutavoille.

Kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä priorisoitava etenkin taajama-alueiden väyläsuunnittelussa.

Liikennejärjestelmän vaihtoehtoisten tulevaisuuksien kokonaistehokkuus arvioitava (maksimoidaan saavutettavuus, minimoidaan ajokilometrit ja päästöt).

KESTÄVÄN YHTEISKUNNAN TAVOITETILA

HIILINEUTRAALI SUOMI (2035)

LUONTOKATO ON PYSÄYTETTY

VESIEN JA MEREN HYVÄ TILA SAAVUTETTU (2027)

Taulukossa esitetyt toimet edistävät yhden tai useamman tavoitteen saavuttamista.

- toimenpide edistää hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista
- toimenpide edistää luontokadon pysäyttämistä
- toimenpide edistää vesien hyvän tilan saavuttamista

Kestävyysskuilujen ylittämisen ja kestävyysmurroksen hallintaan löytyy ratkaisuja

Sopeutuva ympäristöhallinta

Ympäristöhallinta on muutoksessa. Se on aikaisempaa vuorovaikutteisempaa; päästönormien ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan määrittely on haivattu yksinään riittämättömiksi, ja ympäristölainsäädäntö on siirtymässä velvoittavaan ympäristön laadun ohjaukseen. Lainsäädäntö asettaa sitovan tavoitteen ja tieteelliset mittarit tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi. Esimerkiksi vesipuitedirektiivin (2000/60/EY) tilatavoitteet ovat tästä hyvä esimerkki. Velvoittavat tavoitteet siirtävät ympäristöhallinnan painopisteen sen arviointiin millaisilla toimenpiteillä tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Tällä hetkellä ympäristötavoitteet vaikuttavat lähinnä isojen pistekuormittajien (esim. Finnulp) ympäristöluvitukseen. Tavoitteilla on sen sijaan vähän vaikutusta maa- ja metsätalouden aiheuttaman hajakuormituksen hallintaan. Sopeutuva ympäristöhallinta tuottaa ratkaisuja tähän ongelmaan.

Sopeutuvan hallinnan keinoilla edistetään sitovien ympäristötavoitteiden toimeenpanoa

- Tilatavoitteita toimeenpantaessa on tarkasteltava kokonaisvaikutuksia alueittain. Tämä tarkoittaa esimerkiksi vesienhoidossa sitä, että ravinnekuormitusvähennysten taakanjako on hajautettava eri sektoreille vastaanottavien vesistöjen kunnon mukaan. Jos ravinnekuormitusta ei vähennetä tai jopa lisätään vaikkapa sallimalla kasvien tarpeet ylittävää lannoitusta ja lannanlevityksen lisääminen, paine vähentää kuormitusta toisilla sektoreilla kasvua.
- Ohjauskeinoista tavoitteiden toteuttamiseksi on muodostettava mahdollisimman johdonmukainen kokonaisuus niin, että normiohjaus ja taloudelliset kannustimet ohjaavat samaan suuntaan. Esimerkiksi ravinnepäästöjen kohdalla on epäjohdonmukaista, että melko marginaalisia pistekuormittajia ohjataan tiukasti, mutta kokonaisvaikutusten kannalta merkittävämpien hajakuormittajien toimintaan puututaan löyhästi tai kuormituksen sallitaan jopa kasvua.
- Sopeutuvan hallinnan lähtökohdaksi on tieteellisesti perusteltu arvio ympäristön tilasta ja kokonaiskuormituksesta. Tätä tietopohjaa on lisäksi laajennettava tiedon yhteiskehittämisen keinoin (esim. Vesistövisioityö). Esimerkiksi metsätalouden tukijärjestelmän uudistamisessa on huomioitava viimeisin tutkimustieto eri metsänhoitomenetelmien ympäristövaikutuksista sekä nuorten metsäomistajien näkemys ympäristön tavoitetilasta, johon he ovat toimialallaan valmiita sitoutumaan, ja keinoista ja mahdollisuuksista tavoitetilan saavuttamiseen.

Yhteistoiminnallinen ongelmanratkaisu

Ongelmalähtöinen monenvälinen yhteistyö istuu hyvin sopeutuvan ympäristöhallinnan työkaluksi. Monimutkaiset haasteet edellyttävät ongelmanratkaisukykyä, joka ylittää hallinnon ja organisaatioiden perinteisiä rajoja. Tämä merkitsee myös uusien vallan jakamisen ja vastuunoton malleja. Ratkaistaessa monimutkaisia ongelmia aidosti osapuolten yhteistyönä on mahdollista nopeallakin aikataululla synnyttää ja toimeenpanna yhteiseen tietopohjaan perustuvia hyväksyttäviiä ja sitouttavia ratkaisuja monipuolisilla resursseilla ja 'laajemmilla hartioilla'. Verkostomaisen työn osaava johtaminen ja fasilitointi ovat tässä olennaisia työkaluja.

Keinoja muuttaa vakiintuneita päätöksenteon ja edunvalvonnan areenoita yhteisen ongelmanratkaisun alustoiksi

- Yhteistoiminnan kapasiteetin ja osaamisen rakentamiseen on panos-

tettava ympäristö- ja luonnonvaraasteita ratkoviissa monialaisissa prosesseissa ja työryhmissä. Prosessiosaamisen (esim. osallistavat ja neuvottelevat menetelmät, ryhmien fasilitointi) merkitys on tunnistettava ja siihen on varattava riittävät resurssit.

- Luonnonvaroista vastaavien ministeriöiden, työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön on tehtävä yhteistyötä yhteistoimintaosaamisen ja kapasiteetin kehittämiseksi sekä omalla hallinnonalallaan että keskeisten sidosryhmien kanssa, myös yritys- ja kansalaissektorilla.
- Suunnittelu- ja strategiaprosesseista ja säädosvalmistelusta vastaaville julkisen hallinnon toimijoille on annettava koulutusta ja työkalut yhteiseen ongelmanratkaisuun mm. yhteistyötä edellyttävien tilanteiden tunnistamiseksi. Yhteistoiminnallisia menetelmiä tarvitaan akuutisti esimerkiksi monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta tärkeiden metsäkohteiden tunnistamisessa, kaavoituksen ja käytön suunnittelussa, vesienhoidon seurannan kehittämisessä ja turvemaiden käyttöä ratkaistaessa.
- Ympäristöstä ja luonnonvaroista vastaavan julkisen hallinnon on pystyttävä toimimaan ongelma- ja ratkaisulähtöisesti, ylittäen omat raja-aitansa ja ennakkoluulonsa.

Kestävyyssmurrosten johtamisen työkalut

Yhteistoiminnallisen ongelmaratkaisun lisäksi haastava kokonaisuus on kestävyysmurrosten johtaminen julkisessa hallinnossa. Murrosjohtamisen tiellä on monia esteitä. Ympäristötieto ja ympäristöriskit eivät ole yhtä vaikuttavassa asemassa kuin taloustieto ja talousriskit. Talousasiantuntijuus ylittää organisatoriset silot tehokkaammin kuin muut asiantuntijuudet. Ympäristönäkökulmasta murrosten tarve tunnistetaan, mutta esimerkiksi ilmastopäästöjä vähentävät toimet muotoillaan usein projektiluonteisiksi. Projektit jäävät muuhun julkiseen päätöksentekoon nähdn ulkokehille. Toimet ovat usein liian kapea-alaisia, jolloin esim. ilmastotoimien vaikutuksia muihin kestävyystoimiin ei tunnisteta. Päätäjät ovat usein liian varovaisia esittäessään ja toteuttaessaan rohkeita aloitteita. Esimerkiksi tavanomainen budjettitalousjohtaminen pyrkii hillitsemään venettä keikkuvia toimenpiteitä, ja päätäjät suojelevat urakehitystään mahdollisilta virheiltiltä.

Tehokkaita keinoja parantaa kestävyysmurrosten johtamista

- Politiikkapäämaja** on strategisen kriisipäätöksenteon menettelytapa, jolla voidaan varautua kiireellisiin ympäristöä ja yhteiskuntaa haastaviin murroksiin ja samanaikaisesti huomioida pitkän aikavälin vaikutukset. Se tarjoaa päätäjille ja asiantuntijoille mahdollisuuden luoda ja arvioida pitkän aikavälin murroskenaarioita systemaattisesti aina valmisteltaessa isoja päätöksiä, kuten maa- ja metsätalouden tukijärjestelmien uudistamista ja ilmasto- ja energiastategiaa.
- Murrosareena** on työpajojen sarja, jonka puitteissa luodaan vaihtoehtoisia muutospolkuja ennalta asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhteiskehittämisen tukena voidaan hyödyntää polkutyökalua. Se auttaa jäsentämään tarvittavia muutosaskelia ja niistä käytävää keskustelua.
- Talousriskejä on arvioitava suhteessa ympäristö-, terveys- ja sosiaaliisiin riskeihin, myös pitkällä aikavälillä.
- Kestävyysmurrosten ennakoitua ja johtamista on parannettava ottamalla päätöksentekotilanteisiin mukaan monen eri alan asiantuntijoita.

Nuorten osallistuminen päätöksentekoon

Kestävyys siirtymää tukevat monialaisen asiantuntijuuden ja vastuullisten toimijoiden moninaisuuden huomioimisen lisäksi nuorten tarpeiden tunnistaminen ja ideoiden hyödyntäminen. Aktiivisen ympäristökansalaisuuden tukeminen mahdollistaa oikeudenmukaisemman siirtymisen, mutta myös innovatiiviset ratkaisut esim. ilmastohuolen purkamiselle. Nuoret ovat avainasemassa kestävyysmurroksessa, jossa nuorten oma halu toimia korostuu (esim. nuorten aktiivinen ilmastokansalaisuus).

Kriisitilanteessa on havaittu kuinka suuri merkitys luonnolla ja lähi-luonnolla on haavoittuvassa asemassa tai syrjäytymisvaarassa olevien tukemisessa akuutin kriisin yli. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja lisääminen kaupunkiympäristössä viheralueita lisäämällä tukee kriisitilanteiden hallinnan lisäksi myös liikkumistapamuutosta kävelystä ja pyöräilyä suosivaan suuntaan.

Keinoja aktiivisen ympäristökansalaisuuden tukemiseksi

- ☑ Nuorille on tarjottava mielekkäitä keinoja ja kanavia (esim. Digiraati) osallistua ja vaikuttaa ympäristöä koskevaan päätöksentekoon.
- ☑ On otettava käyttöön malleja (esim. Tieto kierto) joilla tuodaan ylisukupolvisia ja vertaisryhmien ympäristötietoa nuorten osallistumisen tueksi.
- ☑ Nuorten metsänomistajien tiedon tarpeisiin on vastattava monikanavaisesti ja ikäryhmille mielekkäillä tavoilla.
- ☑ Kestävän kehityksen tavoitteet ja ilmastomuutostematiikka on otettava pysyväksi osaksi kunnallisten ja maakunnallisten nuorisovaltuustojen tehtäväkenttää. Parlamentit ja valtuustot päättävät yhteistyössä alueen muiden lasten ja nuorten kanssa vuosittain toteutettavista kestävä kehityksen hankkeista omaehtoisien kokeilukulttuurin luomiseksi ja edistämiseksi.

Suomi voi toimia kestävyysmurrosten hallinnan kansainvälisenä suunnannäyttäjänä juuri nyt. Ratkaisut eivät ole yksinkertaisia, mutta niiden edistämällä on jo kiire.

Siksi niiden on perustuttava monialaiseen kokonaiskestävyyden tutkimusperustaiseen arviointiin ja toimenpiteisiin, jotka pohjaavat yhteistoiminnallisuuteen, nuorten osallistamiseen ja rohkeaan johtamiseen. Toimia tarvitaan etenkin luontokadon pysäyttämiseksi ja hiilineutraaliuden ja vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi. Näihin on tässä julkaisussa tunnistettu useita välittömästi ja lähivuosina tarvittavia toimia. Omaksumalla tässä julkaisussa esitetyjä hallinnan tapoja, voidaan samanaikaisesti edistää näiden toimeenpanoa ja tukea samalla oikeudenmukaisesti kestävyystavoitteita, yhteiskunnan kriisistä palautumista ja valmiutta kohdata tulevia ääritilanteita.

Lisätieto:

Lähteet ja lisätietoja julkaisun taustalla olevasta tutkimuksesta löytyy hankkeiden sivuilta.

Sopeutuminen kestävä kasvun edellytyksenä (ADAPT) ¹:

www.aka.fi

Turvemaat ja ilmastotoimenpiteet: SOMPA² www.luke.fi/sompa

Monimuotoisuus ja hiilen sitominen: IBC-CARBON³ www.ibccarbon.fi

Liikennetapamuutos: STYLE⁴ www.styletutkimus.fi

Sininen talous ja ympäristöpolitiikan sopeutuva hallinta: BlueAdapt⁵ <https://blueadapt.fi>

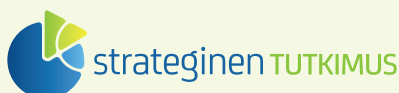
Yhteistoiminnallinen ympäristöpäätöksenteko: CORE⁶ www.collaboration.fi

Luova sopeutuminen: WISE⁷ wiseproject.fi/

Nuorten osallistuminen: ALL-YOUTH⁸ www.allyouthstn.fi

Kirjoittajat:

Kaisa Korhonen-Kurki¹, Janina Käyhkö¹, Raisa Mäkipää², Mikko Peltoniemi², Martin Forsius³, Minna Pekkonen³, Petri Tapio⁴, Anna-Stiina Heiskanen⁵, Helena Valve⁵, Niko Soininen⁵, Lasse Peltonen⁶, Maija Faehnle⁶, Paavo Järvensivu⁷, Janne Hukkinen⁷, Nina Tokola⁸, Irmeli Mustalahti⁸

Strategisen tutkimuksen avulla etsitään konkreettisia ratkaisuja suuriin ja monitieteistä otetta vaativiin haasteisiin. Tähän julkaisuun on koottu STN-hankkeiden tutkimukseen nojaavia näkemyksiä siitä, mihin jälleenrakennuksen toimenpiteet tulee painottaa hankkeiden tutkimuskohteena olevilla yhteiskunnan keskeisillä toimialoilla ja politiikkakentillä. Esitämme tutkimukseen perustuvia näkemyksiä sekä tärkeimmistä välittömästi että lähivuosina käynnistettävistä toimenpiteistä.